

Remissinstans nr 50
Stadsnätetsföreningen
Handläggare Camilla Jönsson
Tel 08-214 930
camilla.jonsson@ssnf.org

Justitiedepartementet
DNR: Ju2017/08898/Å
ju.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar gällande Hemlig dataavläsning – ett viktigt verktyg i kampen mot allvarlig brottslighet (SOU 2017:89)

Svenska Stadsnätetsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som representerar stadsnät i 190 kommuner. Stadsnäten är nätägare av ny modern IT-infrastruktur och säljer grossistprodukter till både operatörer och tjänsteleverantörer. 94 procent av stadsnäten ägs av kommunerna som tidigt började de bygga ut det svenska bredbandsnätet.

Föreningen företräder en majoritet av de aktörer som aktivt investerar i ny modern infrastruktur för bredband i Sverige.

Stadsnätetsföreningen verkar för öppna stadsnät, en modell som har varit mycket framgångsrik. Modellen öppna nät innebär att stadsnätet bär ansvaret för det öppna nätet och ska säkerställa att lika och icke-diskriminerande villkor efterlevs samt ska säkerställa god konkurrens i nätet.

Stadsnätetsföreningen besvarar remissen utifrån vårt kunskapsområde.

Stadsnätetsföreningens yttrande

Enligt det nya lagförslaget ska hemlig dataavläsning kunna verkställas till exempel i en mobiltelefon genom att kamera- och mikrofonfunktionerna aktiveras. Även datorer och surfplattor ska kunna kontrolleras eller aktiveras genom att ett "spionprogram" installeras som även kommer åt kamera, filer och bilder. En effektiv brottsbekämpning kräver att de brottsbekämpande myndigheterna har tillgång till effektiva verktyg.

Det är bra att Hemlig dataavläsning endast får användas som en riktad åtgärd, t.ex. mot uppgifter i en misstänkt persons telefon. Dessutom att den bara får användas när ett mycket allvarligt brott har begåtts eller för att förhindra mycket allvarlig brottslighet. Det är bra att hemlig dataavläsning inte ska kunna användas utan att det pågår en förundersökning och att det är en åtgärd som bör beslutas av domstol. Vi stödjer därför regeringens förslag att en domstol alltid ska pröva frågor om tillstånd till hemlig dataavläsning och att tillståndet också är kopplat till proportionalitet och avgränsningar är nödvändigt.

Lagförslaget gör inte skillnad mellan Säkerhetspolisen och annan polis. Detta bör klargöras, och hemlig dataavläsning ska kunna användas av SÄPO. För att hemlig dataavläsning ska uppfylla rättssäkerhetskraven måste det förbehållas SÄPO och komma i fråga vid misstanke om mycket allvarlig brottslighet som utgör hot mot rikets säkerhet och som har som straffminimum eller förväntat straffvärde fängelse på fyra år eller mer.

En teknikneutral lagstiftning ökar risken för det som kallas tillämpningsglidningar, vilket innebär att lagstiftningen i takt med exempelvis en snabb teknisk utveckling får ett mer omfattande tillämpningsområde än vad som var tänkt från början. Det bör omhändertas i utformningen av lagen.

Eftersom detta är integritetskränkande lagförslag bör regeringen vara säkra, både utifrån ett juridiskt och praktiskt perspektiv, innan bestämmelser om hemlig dataavläsning införs.